

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

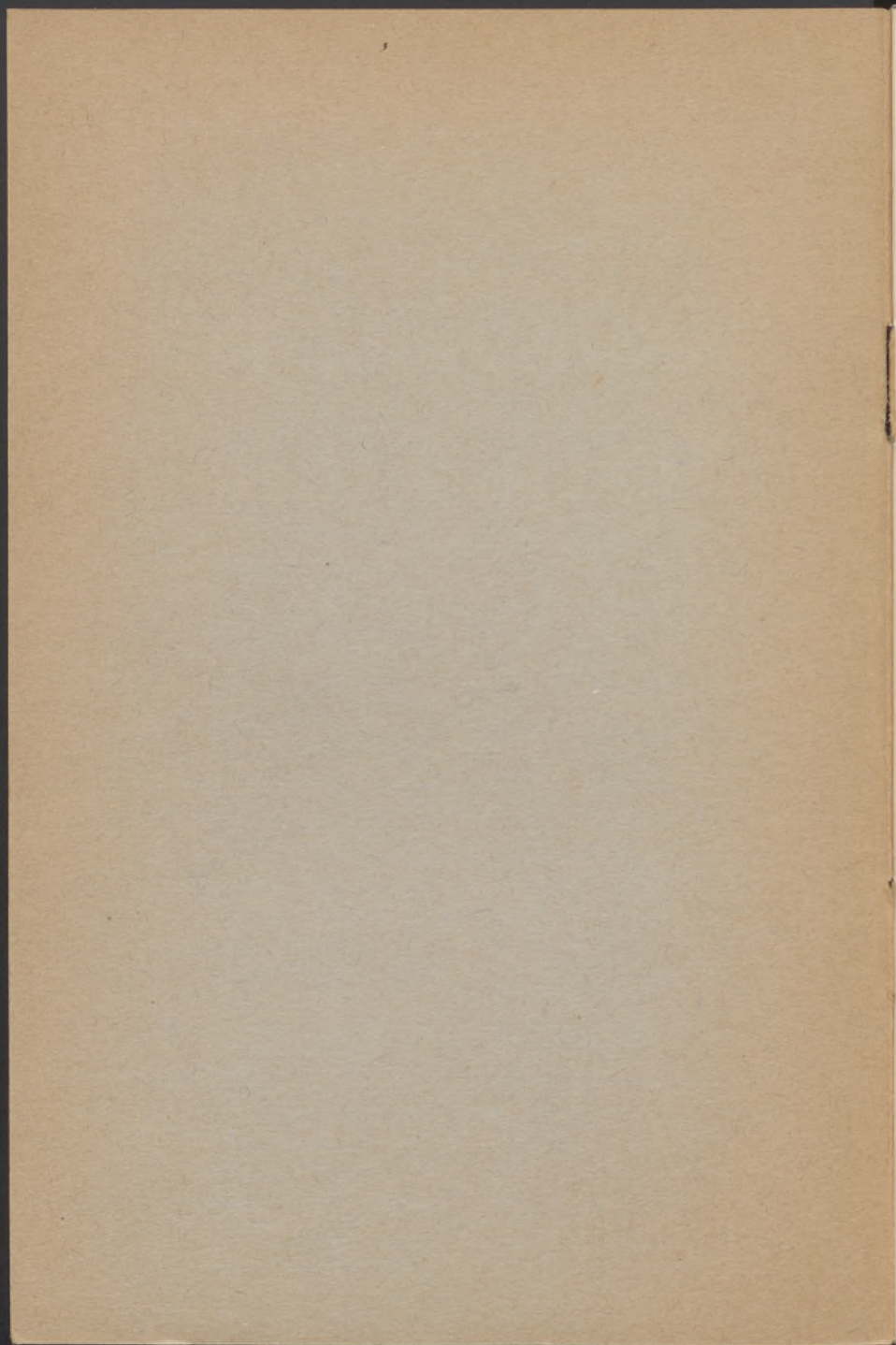
*Per
do.*

"KROKODILENS" SISTA STRID

AV

A. WALDER

"KROKODILENS" SISTA STRID

AV

A. WALDER

KROKODILENS
SISTTA STRID

A. WILDER

Tryckt hos Bröderna Borgströms AB, Motala 1937.

”Krokodilens” sista strid.

Något före den tidpunkt, då Kingoyi missionsstation anlades, regerade över Mintombobyarna hövdingen Ngandu=krokodilen. Den by, i vilken han själv bodde, låg på en hög bergås, från vilken man hade en mycket storslagen utsikt över det vågformiga landskapet. Ngandu var en mäktig man, vida fruktad för sina krigiska bedrifter och sitt obändiga sinnelag. Han var grym, hård och oförsonlig. Den svarta rasens alla dåliga anlag hade utvecklats hos honom. Allt motstånd, som reste sig upp mot honom, slog han hänsynslöst ned, och han formligen njöt, då han fick plåga och martera sina offer. Några vecka känslor fanns det icke i hans bröst. Ärelystnaden hade gripit hårt om hans hjärta, och i sin stora okunnighet inbillade han sig vara den mäktigaste fursten i världen. I denna tanke stärktes han ännu mer, då han såg, hur de övriga hövdingarna i trakten visade honom en krypande underdånighet, emedan de fruktade hans starka arm och mäktiga kraft. Det behövdes inga stora krigsorsaker, förrän han var färdig att överfalla dem och plundra deras byar. Det fanns bara en hövding, som vågade trotsa honom. Det var den unge Mananga hövdingen i Mukasu.

När denne tillträdde hövdingskapet, var han fast besluten att icke krypa för Ngandu, såsom hans farbror hade gjort. Mananga var till kroppsväxten en

jätte och en kraftnatur som Ngandu, men han ägde ett mildare och försonligare sinnelag. Han kunde visa mildhet och ädelmod mot sin fiende, och han saknade Ngandus översittarefasoner, varför han blev populär bland folket i trakten. Alla talade gott om den unge hövdingen, som aldrig utan orsak bekrigade någon utan höll fred med alla så långt som möjligt.

Ngandu kunde icke undgå att höra, att man talade väl om Mananga och beundrade honom såsom hövding, fastän denne var så ung. Ngandu, som var ytterst misstänksam av naturen, började frukta, att den unge hövdingen skulle få alltför stort inflytande bland folket, och att hans eget anseende skulle sjunka. Avundens mörka ande fick allt större och större rum i hans hjärta, och han började smida mörka planer mot den unge hövdingen. Han bara undrade, hur han på bästa sätt skulle finna någon giltig orsak att kväsa till honom och visa sin makt. Att utan någon anledning överfalla honom kunde han icke, emedan det stred emot landets sed. Men den som vill finna anledning till strid, behöver icke söka länge, förrän ett sådant tillfälle snart yppar sig.

Ngandus närmaste man Minludi var en utstuderad ränksmidare. Denne hade ofta gått hövdingens ärenden, när det gällt att anstifta komplotter. Minludi var listig som en orm, och fastän han aldrig hört talas om psykologi, var han en människokännare som få. Han kände människornas svaga punkter och förstod att utnyttja dem till sin fördel.

— Du har väl hört, sade Ngandu en dag till Minludi, att alla prisa Mananga i Mukasu. Jag tycker, att allt detta beröm är överdrivet. Enligt min mening är det inte mycket med honom, fastän han sätter huvudet högt i vädret och anser sig vara en mycket framstående man. Han knappast hälsade på mig, då jag träffade honom i Sanga. Hans farbror var en mycket hygglig man, som satte stort värde på min vänskap.

Men jag skall lära honom, vem som har makt i detta land. De andra hövdingarna ära mig och ta hänsyn till min vilja, men denne nykläckte tupp börjar gala, innan kammen hunnit växa fram. Jag har lärt många hövdingar, att jag skall sitta på leopardskinnet. Det skall jag också lära Mukasuhövdingen, bara jag får tid på mig. Tuktade jag icke hövdingen i Kilanda, när denne sökte att tillvälla sig makten här i landet? Och jag brände upp halva byn för Lumbu i Musinda, då han överföll några av mina män, som voro ute på en handelsresa. En gång band jag nästan alla kvinnor i Mpika, emedan hövdingen där icke ville betala en gammal skuld.

— Mananga är en stilig och kraftig man, sade Minludi med ett illmarigt grin, som kunde tydas på flera sätt. Han är den manligaste hövdingen i hela landet. Jag har icke skådat hans like, fastän jag sett så många hövdingar. Hans inflytande stiger hastigt som floden efter ett häftigt åskväder. Han kommer att bliva den mäktigaste hövdingen, vad det lider.

Ngandu fnyste föraktligt, då han hörde Minludis ord. Men denne märkte, att han funnit en mycket sårbar punkt hos hövdingen.

— Mananga kommer aldrig att överglänsa mig, så länge jag lever. Tro mig, jag skall kväsa till honom, så att han skall skaka som ett pisangblad, då stormen viner. Har du någonsin hört, att buffeln fruktar för hästantilopen, eller att leoparden springer för geten? Kommer du inte ihåg, hur jag plågade Sumbu, när denne satte sig upp mot mig? Han och hans folk vågade icke ligga hemma i byn under en hel månads tid. Nu är han ödmjuk och foglig och sätter stort värde på min vänskap. Såsom leoparden förföljer sitt byte, tills den griper det, så skall jag icke giva mig någon ro, förrän jag kuvat Mananga och han erkänner mig såsom den främste. Elefanten bryr sig aldrig om svärmande mygghopar. Den aktar icke deras stick,

emedan dess hud är så tjock. Vad bryr jag mig om folkets lovprisande av Mananga?

— Det är det, som icke lämnar dig någon ro. Det är som en broms i buffelns öra. Mananga kommer aldrig att erkänna dig som den främste, ty han är lika stolt som du. Det går nog icke så lätt att få bukt med honom, som du tror.

— Har du ingått vänskapsförbund med honom, eftersom du talar på detta sätt? Och även om du gjort det, skall jag kväsa honom, och även du skall få känna styrkan av min arm. Ännu har ingen lyckats att sätta sig upp emot mig, och så länge jag kan hålla om spjutskaftet, skall ingen bliva min överman. Slungar jag icke spjutet längre än någon annan? Har icke min sköld uppfångat mina fienders spjut? När hörde du, att jag flydde ur striden?

— Har du inte hört fabeln om den lilla antilopen och leoparden?

— Jo, det har jag. Men det har väl inte något med denna sak att skaffa.

— Den fabeln har en mycket god lärdom att giva dem, som förlita sig på sin makt. Någon gång möter man sin överman, och olyckans dag kan vara närmare, än man tror.

— Jag behöver aldrig frukta någon olycka, ty nkondeguden skall i fortsättningen bevara mig. Han har följt mig under alla mina strider, och han har bevarat mig för mina motståndares vapen. Och jag har i dag tillfrågat honom, om han skall bevara mig under kommande strider, och han har lovat att göra det. Du vet, hur mäktig denna gud är, och hur han skyddat vår by. Han har hjälpt mig i mina strider.

— Men även gudarna svika. Det har också du fått erfara. Bunziguden svek din broder. Det sade du ju själv, när din broder låg död.

— Min broder hade väl på något sätt förtörnat guden, så att denne icke ville hjälpa honom. Det går

lätt att förtörna en gud. Men jag har aldrig på något sätt vanärat nkongeguden och därför hoppas jag på hans hjälp.

— Men tänk, om våra gudar ingenting äro och ingenting förmå. Då kunna de icke hjälpa oss.

— Jag tvivlar icke på deras makt. De äro mäktiga. De sända sjukdom och nöd, och de bota sjukdom och skänka hälsa. Under våra vandringar i skogen och på fältet skydda de oss för onda andar, spöken och trollkarlar.

— Icke heller jag tvivlar på deras makt. Men jag hörde för några dagar sedan, då jag var i Mbumba, en evangelist från Nganda, vilken påstod, att våra gudar icke kunna hjälpa, men att den store Guden i höjden är människornas hjälpare och frälsare.

— Vad evangelisten sade, bekymrar mig icke det ringaste. Jag har bara en önskan, och det är att förödmjuka Mananga och visa honom, att jag är hans överman. Och jag har tänkt, att du skulle hjälpa mig att stuka honom. Du är ju så uppfinningsrik, men du tycks nu stå på hans sida.

— Därtill har jag ingen anledning, och han har aldrig begärt någon hjälp av mig. Men jag tycker, att han är en mycket duktig man, som icke på något sätt skadat oss. Han hjälpte ju din bror ur fångenskapen i Kilanda. Men något tack av dig fick han icke därför.

— Det var icke mycket att tacka för. Han gick då mina ärenden i förväg. Om han inte hade utverkat min brors frigivning, skulle jag ha rövat hela byn och gjort ett rikt byte. Och du kunde nu haft några svin mer, ty du har ju alltid fått del av bytet.

— Det är icke så säkert, att du kunnat besegra Kilandahövdingen. Han är allierad med hövdingen i Nkumbi, som är en mycket tapper man. Du kommer nog ihåg den gamle hövdingen i Lutete, vilken föll i striden mot Kivambala, hövdingen i Kenge. Lutetehövdingen, vars breda, ludna bröst, liknade en goril-

las, och vars kraftiga, seniga armar kunde kasta spjutet längre än någon annan inom hans stam, fann till sist sin överman, fastän han trodde, att ingen kunde besegra honom. Du erinrar dig med all säkerhet Pomo, mannen med den korta, tjocka tjurhalsen, vilken alltid skröt om sitt mod och sin tapperhet. Men en dag blev hans breda bröst genomborrat av ett spjut, som en ung man slungade.

Vid Minludis ord började Ngandus tålmod att tryta, och vreden steg som en flammande låga upp i hans bröst. Det gick för långt, när hans eget folk icke trodde på hans överlägsenhet. Ådrorna i hans breda panna, som vittnade om en vild, obändig kraft, som ingen förmått att tygla, svällde, och hans ögon blixtrade.

— Jag skall, ropade han, visa alla traktens hövdingar, vem som är den förnämste. Alla skola veta, att Mintombohövdingen icke tål någon vid sin sida.

Han tog ett spjut, som stod inne i hyddan, och slungade det med hela styrkan av sin arm mot en palm som stod i backslutningen. Spjutet trängde ett långt stycke in i trädet.

— Ser du, utropade han triumferande, hur säkert jag träffar målet, och hur långt spjutet har trängt in i palmens stam.

— Det är många, som äro lika säkra på handen som du. Min hand är lika säker som din, fastän den icke är så kraftfull.

Minludi grep hövdingens spjut och sände iväg det med fart och med lika stor träffsäkerhet som hövdingen.

— Jag träffar målet lika säkert som den främste hövdingen i landet, sade Minludi med skalken i ögat.

Samtalet mellan Ngandu och Minludi avbröts av ett högljutt stönande, som kom från en ung man, som man kom släpande med upp till byn. Mannen hade blivit överfallen av en sårad buffel, som stod i gräset

vid sidan av gångstigen. Den vildsinte besten hade ränt sitt ena horn genom mannens lår, men till all lycka hade icke något större blodkärl blivit skadat. I så fall hade mannen förblött.

Hövdingen, som var en handlingens man, lät genast hämta en avgudapräst, som skulle bota den illa tilltygade mannen. Benet var ganska svullet och förorsakade en häftig smärta, när mannen rörde det. Då smärtan icke var så stor, smädade han de eländiga bufflarna, som icke kunde lämna fredliga människor i fred. Men han tänkte icke på att det först var människor, som ofredade och sårade bufflarna.

Efter lång väntan kom avgudaprästen med ett par gudar, en helig skramla, ett trollbylte och en medicinpåse, som innehöll hår och naglar, orm- och ödlestjärter, klor och näbbar av rovfåglar, leopardtänder och klor, en liten egendomligt formad trädrot, torkade torndyvlar och andra skalbaggar, en liten påse rödfärg och några gula och vita kritbitar.

Med en mycket viktig min vred avgudaprästen den skadades ben några gånger fram och tillbaka. Denne gnisslade med tänderna och drog tungt efter andan.

— Benet är icke av, sade prästen, men jag skall stryka benet med en av mina gudar, så försvinner nog smärtan.

Han tog sin gud och strök med den längs benet några gånger och viftade den över såret en stund. Sedan gjorde han en tjock gröt av gröna blad och strök den på benet, varefter han trovärdigt förklarade, att det icke skulle dröja länge, förrän det stora såret skulle vara läkt, ty hans gud hade en sådan undergörande förmåga att läka de allra svåraste sår.

Prästen, som åtnjöt mycket stort anseende, trakterades med mat och palmvin, och han var icke hårdjuden. Han ägde en rent av underbar förmåga att kunna konsumera mycket. Och den ena skummande palmvinsmuggen efter den andra rann ned genom hans

törstiga strupe. När vinet började stiga honom åt huvudet, kom språklådan i gång. Och när han kom i tagen, kunde han berätta de mest härresande saker, som han varit med om. Minludi, som också hade en flytande tunga, uppmuntrade prästen att berätta några verkligt spännande historier.

— Jag har allt varit med på många äventyr, sade prästen, men jag har aldrig varit så nära döden, som då en stor pytonorm anföll mig i Malumbas by, vilken då låg i närheten av en flod. Min bror Kila och jag skulle besöka hövdingen och få betalt för att vi hade drivit tre spöken ur kroppen på hans syster. Ni kan aldrig tro, hur kraftiga spökena voro, och hur de gnagde. Det ena satt i högra axeln, det andra i vänstra höften och det tredje i högra fotleden. Men efter många ansträngningar lyckades vi att driva bort dem.

När vi nu hade gått över den lilla floden och kommit in i det långa elefantgräset, hörde vi, att det prasslade i gräset alldeles invid gångstigen. Jag trodde, att det var en antilop, som blev skrämmd, då den hörde våra röster. Men i ett ögonblick sköt pilsnabbt skallen av en stor pytonorm fram med uppspärrat gap. Ormen högg mig i knäet, och innan jag hann blinka, hade han slagit en slinga omkring mig. Jag kan ännu känna det kalla odjurets hemska omfamning. Jag ramlade omkull på stigen, och ormen sökte att få två slingor omkring mig, men det hann den icke, förrän min bror med sin kniv skar av den på mittet. Det dröjde en lång stund, innan jag kunde hämta mig från min stora förskräckelse. Om jag varit ensam, hade jag blivit ormens byte. Jag hade icke kunnat klara mig för den, ty den var så stor. Sedan dess vill jag icke gärna gå ensam, och jag spritter alltid till, då det prasslar i gräset. En gång var det en elefanthona, som höll på att taga mig. Jag kom nere i dalen vid Sanga, då jag fick se några elefanter rakt framför mig. De gingo i samma riktning som jag. Då gräselden

nyss gått fram över dalen, kunde jag tydligt se dem. Jag höll mig på vederbörligt avstånd för att icke reta dem, men plötsligt får jag se en elefantunge springa åt sidan och sedan springa tillbaka i riktning mot mig. Genast vände modern också om. Hon stannade ett ögonblick, sträckte fram snabeln och vädrade. Så rusade hon i riktning mot mig. Jag sprang allt, vad jag förmådde i riktning mot en brant, långsträckt bergås. Hann jag före dit, så var jag räddad. Stanna och se mig om vågade jag icke, men jag hörde av hennes tunga steg, att avståndet mellan henne och mig minskades. Om hon hann upp mig, innan jag nådde bergsluttningen, var jag dödens byte. Jag fördubblade mina ansträngningar inför den hotande faran. Jag sprang som en hästantilop, som jagas av leoparden. Jag kände hennes flåsande, varma andedräkt bakom mig, då jag hann fram till bergsluttningen. Jag sprang rätt uppför den. Nu var jag räddad, ty rätt upp kunde hon icke springa. Om hon hade försökt det, hade hon ramlat baklänges. Det visste hon, ty dessa djur äro så väldigt kloka. Men om jag blott haft en slått framför mig, hade jag snart varit fångad av hennes snabel, och sedan hade processen med mig varit kort.

— Har du inga mera historier att berätta? frågade Minludi.

Jo, det har jag nog, men jag tycker, att det nu räcker till. Du kunde nu berätta någon historia för mig. Du har väl också varit ute för en del äventyr, när du är så gammal.

— Jag är inte gammal. Jag har inte sett så många gräseldar.

— Du är nästan lika gammal som jag. Då jag såg dig första gången, var jag på långt när icke fullvuxen. Det är nu din tur att berätta.

— Men jag har inte din lediga tunga. Din rör sig lika kvickt och lätt som en läderlappsvinge, då läder-

lappen jagar mygg på natten. Du är lika skicklig att berätta historier som Kimba i Mukasu.

Prästen småmyste, ty det var ett tal som behagade honom. Han sträckte på sig, smackade ett tag och tog sig belåtet om hakan. Kanske jag skulle berätta för dig, när krokodilen skulle taga mig vid Lutete-floden. Vi hade varit till en avlägsen marknadsplats och bytt till oss tobak. Därnere i den stora dalen ha de fin tobak. Vi voro fem personer i sällskap. Då vi voro på hemväg, rastade vi under den värsta middagshettan på Luteteflodens strand. Vi hade gjort upp eld ett litet stycke från överfartsstället. Jag satt i lugn och ro och rostade några majsax, då jag i ett högt träd hörde en stor apa skrika. Jag reste mig för att titta efter apan. Då jag stod där och kikade upp i trädet, hörde jag ett sakta plaskande i floden. Jag tittade ned mot floden och såg till min stora förskräckelse en lång krokodil ligga med stjärten i en stor båge färdig till anfall. I ett ögonblick sköt han fram emot mig, men pilsnabbt kastade jag mig åt sidan och klarade mig. Mitt sällskap, som såg den stora fara, i vilken jag svävade, upphöjde ett väldigt skri. Och då blev krokodilen så rädd, att den störtade i floden, så att vattnet yrde om den.

— Du kan allt ljuga, sade Minludi.

— Jag har varit med om många saker, må du tro. Men du behöver inte tro, vad jag berättat för dig, om du inte vill. Tror du inte, att krokodilerna äro farliga?

— Jo, det vet jag mer än väl. Det är icke länge, sen en ung man blev anfallen av en krokodil i Lualaflo-den. En medelstor krokodil högg honom i benet nere vid stranden. Och krokodilen hade dragit ned honom i floden, om han icke lyckats gripa fatt i en grov trädrot och hålla sig fast. Med ena handen höll han ett stadigt grepp om trädrotten, och med den andra handen grep han om kniven och stack ut ögonen på kro-

kodilen. Då släppte vidundret sitt tag och försvann i floden. Men mannens ben var då illa tilltygat. Han linkade sedan hem till byn, men det tog lång tid, innan de stora såren blevo läkta.

Ngandu, som inte varit med och hört prästens historier, sade: "Du kan väl berätta några av dina historier för oss".

— Jag har redan berättat tre stycken och har icke längre lust att göra det. Nu skall jag gå hem, men först måste jag ha betalning för mitt arbete. Hos en sådan stor hövding som du får jag bra betalt. De stora hövdingarna äro icke knussliga.

— Hur mycket skall du ha för ditt arbete?

— En liten get eller två faltar.

— Du kan då hugga till. Tror du, att jag har lust att betala så mycket. Inbilla dig icke, att du får en get för det lilla arbete, som du utfört. Du tror visst, att jag är en mycket rik man, då du begär så mycket. Du är väl den rikaste prästen i hela trakten, när du tar ett så väldigt arvode för dina tjänster?

— Jag har inte många ägodelar, ty man prutar så mycket med mig.

— Du sade nyss, att de stora hövdingarna inte äro knussliga.

— Men mina ägodelar försvinna så fort. Jag vet knappt, vart de taga vägen. Getterna dö, vildkattorna ta hönsen, och vitmyrorna äta upp filtarna. Och så är det så många, som vilja låna av mig. Jag tillhör en stor släkt, och i den finns det många män, som vilja gifta sig, och då måste de ha ägodelar, med vilka de skola betala äktenskapspanten.

— Vem är det, som inte får betala äktenskapspant? I mitt hövdingedöme finnes det både unga och gamla män, som äro pigga på att gifta sig. Det har jag ingenting emot, ty då blir det mycket folk i landet. Men säg nu hur stor betalning, du skall ha.

— Fem stora höns måste du giva mig. Du måste

också tänka på vilken mäktig gud jag har haft med mig hit. Den kan bota människor.

— Aldrig får du fem höns. Man har väl inte så gott om dem heller.

— Giv mig då fyra, så att jag får gå hem. Jag har inte tid att sitta här längre, ty jag skall tappa palmvin i afton, därför att min bror är borta på en rättegång. Han kommer nog inte hem i dag. Det blir med all säkerhet en mycket lång segsliten rättegång.

— Var pågår den?

I Kimbi. Hövdingen där är skyldig Madudahövdingen flera svin, som han lånat. Nu vill han icke betala utan gör bara invändningar och söker sno sig, men det lär inte gå för honom att komma undan, ty Kimbihövdingen har flera vittnen på att han lånat bort svin. Min bror tillhör ett av vittnena. Kimbihövdingen har en mycket skicklig advokat, som har en väldig bevisningsförmåga. Han är den värste advokat, jag känner. Han kan bevisa vad som helst, och han kan tala en halv dag, om det behövs.

— Det är väl ingenting att tala en halv dag. Du kunde väl hålla på en hel dag, ty för ditt talande finns ju ingen gräns.

— Nog kan jag röra tungan. Den är så lätt och behändig och har aldrig gjort mig några besvär. Men nu vill jag ha mina fyra höns, så att jag får gå till min by och tappa palmvin.

— Fyra höns får du aldrig. Möjligen två.

— Ge mig tre, så är saken klar.

— Ja, eftersom du kom så fort, då jag sände bud på dig, så skall du få tre stycken, sade hövdingen ironiskt.

Hövdingen tillsade ett par unga män, som sutto och rökte, att de skulle infånga tre höns och giva dem till prästen, men att de på inga villkor fingo ta de allra största. Efter några minuters hönsjakt, hade männen infångat hönsen och hopbundit deras fötter och läm-

nat dem till prästen, som smågrinade, när han tog emot dem. Om han var nöjd eller missbelåten med gåvan, var icke lätt att avgöra.

Då prästen skulle avlägsna sig, kom en bror till den stångade och sade: "Du måste komma tillbaka till min bror, ty benet värker så förskräckligt, och det blir så tjockt. Du måste åter stryka benet med din gud."

— Ska jag göra det, måste jag åtminstone ha fyra höns.

— Men du påsod, sade hövdingen, att värken skulle upphöra, när du strök benet med din gud. Du har fått betalt, för att du skulle ta bort smärtan, och så vill du ha ny betalning, när du icke infriat, vad du lovat. Nej, sådant går nog inte. Gå du genast till mannen för samma betalning och tag bort hans värk.

— Nej, det gör jag inte, ifall jag icke får en höna till. De här äro magra och eländiga. Jag vet knappt, om jag vill bära dem till byn.

— Vill du inte göra, såsom jag har sagt, får du lämna tillbaka hönsen. Jag har makt att komma till rätta med en trilsken präst. Sök inte att skrämma mig med din gud, ty den förmår ingenting, då den icke kan häva den stångade mannens smärta.

— Här äro dina höns. Jag vill ingenting ha, när du smädat min gud.

Prästen grep sin gud och medicinpåse och kastade hönsen på marken och lämnade byn. Men han hade icke hunnit långt, förrän han hejdades av en man, som kom springande efter honom.

— Hövdingen vill, att du skall komma tillbaka, sade budbäraren. Och du får fyra höns, bara du kommer tillbaka.

Då prästen försvann med sin gud, blev den vidskeplige hövdingen rädd för att någon olycka skulle drabba honom. Prästen visste också, vilken makt, han ägde över de vidskepliga människorna, därför kunde han också handla resolut.

— Gå tillbaka och säg hövdingen, att han skall giva mig fem höns, ifall jag skall komma tillbaka.

Mannen skyndade tillbaka till byn och förtäljde för hövdingen, vad prästen sagt.

Skynda dig tillbaka till prästen och säg honom, att han får fem höns, ty annars kan han sända hit leoparden, som äter upp våra djur. Det är under alla förhållanden bäst att stå på god fot med prästerna, ty de ha en makt, som är stor.

Mannen sprang tillbaka till prästen, som satt på ett kullfallet träd.

— Du får fem höns, bara du kommer tillbaka och stryker den stångades ben med din gud.

Prästen såg likgiltig ut, då han hörde mannens ord. Det var, som om han inte hört dem.

— Hör du inte, vad jag säger? Du får fem höns, bara du kommer tillbaka.

— Jo, jag hör, men min gud vill icke, att jag skall gå tillbaka, emedan hövdingen smädat honom. Det har han sagt till mig, medan du var borta. Du får gå tillbaka till hövdingen och säga honom, att min gud icke tillåter mig att gå tillbaka.

Mannen skyndade till hövdingen, så fort benen buro honom.

— Prästen kommer icke tillbaka, emedan hans gud förbjudit honom det. Du har smädat guden.

Vid dessa ord darrade den mäktige hövdingen.

— Gå genast tillbaka till prästen och säg honom, att han får sex av mina bästa höns och en stor pisangklase, bara han genast kommer tillbaka.

Och mannen gick ånyo med hövdingens hälsning.

— Du får sex av hövdingens fetaste höns och en stor pisangklase, om du återvänder.

— Jag skall först höra, vad guden säger.

Han slog sakta på gudens mage med sin kniv, lade örat till gudens mun och lyssnade.

— Vad säger guden? sporde mannen.

— Han säger, att jag skall gå med dig till byn, men att jag skall ha sju höns, ifall hans vrede skall upphöra.

— Det får du nog, ty hövdingen fruktar din gud.

Båda vandrade i sällskap till byn, där man undrade, om prästen skulle komma tillbaka eller ej. När hövdingen fick se honom, lättades hans bekymmer.

— Gudén har låtit mig gå tillbaka, men den säger, att jag skall ha sju höns av dig, ifall hans vrede skall vända tillbaka.

— Kan du då lova, att hans vrede mot mig upphört, om du får sju höns?

— Ja, det kan jag lova.

Medan ett par av hövdingens män infångade hönsen, gick prästen ned till den stångade mannen, vars ben var mycket uppsvällt. Med guden strök han härs och tvärs över benet och lovade mycket trovärdigt, att den svåra värken skulle upphöra efter en kort tid.

Då prästen slutat strykningen av benet, fick han egenhändigt av hövdingen sju höns och en väldigt stor pisangklase. Nu var han belåten, då han lyckats att genom utpressning tillskansa sig så mycket.

— Min gud skall beskydda dig, då du drager ut att strida mot dina fiender, sade prästen. Den skall vaka över dina steg, när du går till marknaden och på rättgångar. När du drager ut på jakt, skall den skydda dig för leopardens bett, buffelns horn och elefantens snabel och betar.

Inför dessa kraftiga försäkringar kände sig hövdingen glad. Han hade ju ingenting att frukta, då han stod under en sådan mäktig guds beskydd. Han skulle nog klara sig i striden mot Mananga, då tiden var inne för honom att visa sin makt. Gudens beskydd var nog värt några höns.

— Kan jag alltid påräkna din guds beskydd? frågade hövdingen.

— Ja, därom kan du vara övertygad. Den som vördar honom, övergiver han aldrig.

Med detta svar tog prästen hönsen och pisangklassen och styrde sina steg hemåt med glada känslor, ty den mäktige Ngandu vågade icke trotsa honom.

Avgudaprästen hade knappt hunnit lämna hövdingens by, förrän en man kom rusande in i byn. Svetten lackade från hans ansikte, och han var så andfådd av den häftiga marchen, att han knappt kunde tala. Då han hämtat sig något, sade han till hövdingen: "Jag kommer med bud från hövdingen i Sanga. Han beder dig, att du skall hjälpa honom att bekriга hövdingen i Kindulu. I går band denne femton kvinnor från vår by, och nu sitta de i fångsligt förvar i hans by. Det har varit ett sådant liv i vår by i natt. Barnen ha skrikit och ropat efter sina mödrar, och i dag på morgonen har sorgelåten icke varit mindre. Min hövding vågar icke själv upptaga striden mot Mbutu, ty denne är allierad med Mananga i Mukasu. Mananga är en väldig krigare och han har många kraftiga män, som också äro tappra och duktiga att strida. Jag har därför blivit hitsänd för att fråga dig, om icke du, som är traktens främste hövding, ville hjälpa oss i kampen mot Mbutu. Mananga söker nog att överglänsa dig, men vad är det med honom i jämförelse med dig." Det talet föll i god jordmån. Ngandu andades djupt, och en känsla av välbehag sköt upp i hans bröst.

— Hälsa Sumbu, att jag skall hjälpa honom i striden mot Mbutu. Och även om Kinduluhövdingen har försäkrat sig om Manangas hjälp, fruktar jag ej. Det skall bliva intressant att få möta Mukasuhövdingen i öppen strid. Han menar sig vara något, och mig föraktar han öppet, fastän jag har mycket större anseende och därtill är mycket äldre. Sumbu kan vara lugn. Inom några dagar skola kvinnorna åter vara hemma i byn, och barnen skola icke längre behöva

skrika efter dem. Men varför har Mbutu låtit binda kvinnorna?

— Kinduluhövdingen påstår, att Sumbu är skyldig honom ett par svin och tre getter. Men Sumbu bedyrar, att han icke häftar i någon skuld. Jag vet icke, hur det är, ty det lär vara en mycket gammal skuld. Men du vet, att gamla skulder indrivs utan barmhärtighet, då det är makt bakom ordet. Den som är svag, har svårt att få rätt. Leoparden rövar gång på gång antilopens ungar, men aldrig får antilopen rätt. Får jag nu gå tillbaka och säga min hövding, att han får räkna på ditt bistånd i striden? Får han det, så kommer han att utmana Mbutu till strid på liv och död. Han har för övrigt rätt att anfalla honom, då våra kvinnor bundits.

Mannen reste sig och gick ned till en liten skogs-dunge. Där stod en liten get bunden vid ett träd. Han löste upp repet och ledde geten in i byn och lämnade den till hövdingen, under det att han sade: "Detta är en vänskapsgåva till dig ifrån min hövding".

— Sumbu, sade hövdingen, är en god man. Jag skall hjälpa honom i striden. Jag behöver inte frukta, ty avgudaprästen har nyss lovat mig, att hans gud skall skydda mig i striden.

Med lätta steg ilade mannen tillbaka till byn. Han hade goda nyheter med sig. Snart skulle de bundna kvinnorna från hans by vara hemma, och Mbutu skulle tvingas på knä och betala många djur, därför att han bundit så många kvinnor.

Med otålighet väntade Sumbu på budbärarens hemkomst. Om bara Ngandu lovade honom sitt bistånd, skulle nog Kinduluhövdingen bliva beskedlig. Han drog några kraftiga bloss ur den korta lerpipan och såg utåt gångstigen, på vilken den väntade skulle komma.

Äntligen skymtades han mellan de höga trädstam-

marna. Full av iver skyndade hövdingen emot honom för att höra utgången.

— Du har goda nyheter, förstår jag, sade hövdingen, då du icke har geten med dig hem. Jag trodde, att Ngandu skulle hjälpa mig. Nu skall Mbutu få känna styrkan av vår arm.

— Ngandu är alls icke ovillig att hjälpa dig. Men det är väl bäst, att du själv går till hans by och gör upp en anfallsplan. Du skall inte dröja, ty ju längre du dröjer desto sämre för dig. Du kan vara säker, att Mbutu gör sig i ordning till strid. Han väntar nog ett anfall vilken dag som helst.

— Ja, så snart som min bror kommer hem från palmdungen med palmvin, skall jag gå. Han borde redan ha varit här, men han har aldrig bråttom.

Efter lång väntan kom hövdingens bror.

— Har du inga ben, eftersom du dröjer så länge? frågade hövdingen.

— Jag behöver väl inte springa som en antilop för att hinna hem. Det är långt till kvällen.

— Gör i ordning en stor kalebass med palmvin. Jag skall gå till hövdingen Ngandu, och då måste jag ha palmvin med mig.

Kalebassen var snart fylld, varpå hövdingen tog den och knogade i väg till Mintombo. Det var mycket hett, och hövdingen svettades kraftigt, då han stretade uppför de höga backarna. Det var icke tid att rasta på vägen.

Ngandu satt och läskade sin torra strupe med palmvin då Sumbu stegade in i byn med kalebassen på sitt huvud.

— Jag har väntat, att du skulle komma, sade Ngandu. Det är tid att göra upp anfallsplanen så fort som möjligt. Jag skall ropa hit Minludi och höra, vad han säger, ty han är så slug. Han har nog några goda råd att giva oss. Han är den klokaste mannen i mitt hövdingedöme. Jag lyssnar gärna till hans råd.

Bud sändes efter Minludi. När han kom, berättade Ngandu för honom, hur Mbutu i Kindulu hade bundit Sumbus kvinnor, och att Mananga i Mukasu var allierad med Mbutu, varför Sumbu själv icke vågade upptaga striden mot Kinduluhövdingen. Denne var ju själv ganska mäktig, och då han därtill hade Mananga till budsförvant, så har Sumbu kommit hit för att få mitt bistånd, vilket jag lovat honom.

— Det är väl för dig ett mycket kärkommet tillfälle, efter vad jag kan förstå av vårt senaste samtal. Men vore jag hövding, skulle jag icke inlåta mig i strid med Mananga, ty han är landets störste krigare. Han kan bliva din baneman i striden.

Ngandu sprang upp, fäktade med de långa armarna, sträckte fram de tjocka läpparna, fnyste och skrek.

— Säger du, att Mananga är landets störste krigare? Du vet inte, vad du säger. Jag är den störste krigaren i detta land. Ännu har jag icke vikit för någon. När striden mot Mananga och Mbutu är utkämpad och våra motståndare äro slagna, skall du nog säga något annat. Då skall du prisa mig för min tapperhet.

— Du har väl hört fabeln om grodan och leoparden. Den har något att lära övermodiga hövdingar. Man skall icke alltid förlita sig på sin makt. Är det så säkert, att du och Sumbu vinna striden. Segern kan ryckas ur edra händer, en strids utgång är icke alltid given. Du kan själv falla för ett fientligt spjut.

— Det gör jag inte, ty jag står under gudens beskydd.

— Gudarna svika understundom. Lovade icke nkondeguden, att den skulle beskydda Mahiola, när han drog ut i strid mot Dingihövdingen, men han kom aldrig tillbaka, ty ett spjut genomborrade hans bröst. Och när han föll, flydde hans folk som skrämde antiloper.

— Ingenting kan hindra mig att bistå Sumbu i stri-

den, och jag vill, att du skall hjälpa oss att uppgöra en anfällsplan.

— Jag avråder dig på det bestämdaste att inlåta dig i strid med Mananga.

— Jag har redan lovat Sumbu att deltaga i striden, och ingen kan hindra mig i detta mitt beslut.

— Ja, du är hövding och gör, som du vill. Men jag tycker, att du kunde skona dig själv och ditt folk. Om Sumbu betalar sin skuld, bliva kvinnorna lös-släppta. Det är den enklaste lösningen.

— En sådan lösning vilja vi icke ha. Den tyder helt enkelt på svaghet. Mbutu skall kväsas för sitt tilltag och Mananga för sitt övermod. Strid skall det bli, men säg oss, hur vi skola förbereda striden.

— Om ni ovillkorligen vill strida, ska ni inbilla Mbutu, att ni vill underhandla med honom på fredlig väg. Om ni invaggar honom i den föreställningen, vidtager han inga försvarsåtgärder, och inte söker han stöd hos Mananga. Sänd så fort som möjligt ett par tre underhandlare till Kindulu, medan ni företager krigsförberedelserna. Vad själva anfallet på byn beträffar, skall anfallet ske från två håll. Sumbus män öppna striden. Då riktas fiendernas uppmärksamhet åt det hållet. Då får du med ditt folk anfalla fienden från ryggen eller sidan. Vid hotet från två sidor är det troligt, att fienden flyr. Om ni då kunde infånga Mbutu, hade ni gjort ett gott kap. Nu har jag givit eder mitt råd. Men helst såge jag, att det icke bleve någon strid.

Sumbu läskade sig med några muggar skummande palmvin, varpå han fortsatte färden hem. På vägen mötte han några män från Langi, vilka varit på en rättegång i Humbas by.

— Är det sant, att Mbutu bundit femton kvinnor i din by?

— Ja, det har han gjort, men han skall få äta upp

den soppa, som han kokat. Han skall få känna styrkan av min arm.

— Tänker du bekriга honom?

— Jag säger ingenting, men de närmaste dagarna skola giva besked, svarade hövdingen och fortsatte sin väg.

— Han tänker nog överfalla Mbutu, fastän han icke ville säga det, sade den ene av dem. Han har bestämt varit till Ngandu och fått löfte om hjälp.

Männen fortsatte sin vandring. Deras väg gick genom en palmdunge, som tillhörde Mbutus by. Några palmvinstappare sutto där och tillverkade några palmklättringsklavar. Vandringsmännen blevo bjudna på palmvin.

— Ni sitta här i lugn och ro, sade en av dem, men ni får snart bereda eder på strid, därför att eder hövding låtit binda så många kvinnor från Sumbus by. Vi mötte Sumbu själv för en stund sedan. En av oss frågade honom, om han tänkte kriga mot Mbutu, men han gav blott ett undfallande svar. Det är bäst, att ni är beredda att upptaga striden, även om Sumbu skulle sända underhandlare, ty ofta är underhandlingen bara en fälla, i vilken man vill fånga sin motståndare. Försiktighet är alltid av nöden. Har eder hövding någon allierad, så är det också bäst att varsko honom. Ni har nog hört, att hövdingen i Luatulu överföll hövdingen i Kingwala, medan de höllo på att underhandla. I detta land är man aldrig säker. Det ena överfallet sker efter det andra. Endast storhövdingarna kunna vara säkra för överfall. Men själva överfalla de andra, när det lyster dem.

Palmvinstapparna voro icke sena att skynda hem och berättat för hövdingen, vad de hört. Mbutu hade väntat, att Sumbu skulle sända underhandlare. Då inga kommit, hade han börjat ana, att Sumbu skulle överfalla honom. Nu stod det klart för honom, att han hade att bereda sig på strid. Om han blott visste, om

Sumbu ensam med sitt folk skulle anfalla honom, eller om han skaffat sig någon bundsförvant.

— Hade dessa män, som ni träffade i palmdungen, reda på om Sumbu försäkrat sig om hjälp?

— Nej, de visste ingenting, men de hade träffat Sumbu, då han kom från hövdingen Ngandu.

— Då har han varit dit och försäkrat sig om hjälp. Får Sumbu hjälp av Ngandu, så får vi en farlig motståndare. Det är bäst, att jag genast begiver mig till Mukasu och bönfaller Mananga om hjälp. Han har förr lovat att stå på min sida, men det är bäst att underrätta honom, hur det är. Du, Mpanzu, får följa med mig. Det är ingen tid att förlora. Redan i morgon kan överfallet äga rum, och vi måste vara beredda att upptaga kampen.

Mbutu och Mpanzu skyndade iväg så fort, de kunde.

Mananga, hövdingen, hade nyss kommit hem ifrån Bukonzomarknaden, när de båda männen kommo in i byn.

— Jag har hört på marknaden i dag, sade Mananga, att du gjort ett gott kap, då du på en gång band så många kvinnor.

— Ja, kapet var nog bra, men jag fruktar, att Sumbu ämnar överfalla mig. Han har nog också försäkrat sig om Ngandus hjälp. Och nu har jag kommit för att söka ditt bistånd i striden.

— Jag har redan lovat dig mitt bistånd, ifall du blir anfallen av någon. Mitt löfte tänker jag hålla. Att du band Sumbus kvinnor var bara på sin plats. Han vill aldrig betala sina skulder. Han bara snor sig, så gott han kan. Jag har varit med på flera rättegångar mot honom. Men nu gäller det för oss att få reda på Sumbus och Ngandus planer och förehavanden, så att vi kunna möta dem med kraft. Något överfall har du icke att vänta förrän i övermorgon, men då kommer det nog med säkerhet. I morgon komma väl några

män för att underhandla, men det är bara för att vilseleda dig, så att du icke skall befara något överfall. Vi måste här också räkna med den sluge Minludi, som är den klokaste mannen i detta land. Han har gett Ngandu många kloka råd. Man jag har också en klok man, som är nästan lika duktig som Minludi. Honom skall jag sända i natt till Sumbus by. Den mannen har lika fint väderkorn som en hund, och han skall nog snappa upp en del nyheter, som vi ha nytta av. Gå du nu hem och vidtag de mått och steg, som äro nödvändiga. Gör alla spjut och sköldar i ordning. Om det kommer underhandlare i morgon skall du dölja alla förberedelser för dem, så att de ingenting märka. Men då de gått hem, skall du sätta ut vassa spetsiga stickor på den väg, som går till Sanga, och på den, som leder till Mintombo. Du kan också kasta ut en del törnbuskar vid sidan av dessa vägar.

Det var med lätt hjärta, Mbutu vandrade hem. Löftet om hjälp bevingade hans steg. Han skulle, tänkte han för sig själv, göra alla förberedelser, som voro nödvändiga.

Då Mbutu gått, kallades Lutete till hövdingen.

— Jag har, sade hövdingen, ett mycket viktigt uppdrag till dig. Du skall i sällskap med Mpinda, så fort mörkret fallit på, begiva dig i väg till Sanga och spionera ut om hövdingen där tänker överfalla Mbutu i Kindulu och vilken dag överfallet skall äga rum. Mpinda skall stanna i utkanten av byn. Han skall bara vara ditt sällskap på vägen. Hur du själv skall handla, överlämnar jag åt dig, ty du är klokare än jag.

När natten sänkte sig över Kongos heta och kvalmiga dalar, slängde Lutete den lilla matpåsen öven axeln, stack den långa kniven i skidan och fattade det skarpslipade spjutet i den högra handen och slog jämte sin följeslagare in på den stig, som ledde till Sanga. Tysta som Egyptens präster vandrade de bägge männen genom skogen. Nästan ljudlöst gled de fram

mellan skogens högresta stammar. Här och där prasselade det i snåren. Det var något djur, som uppskrämt flydde längre in i skogen.

Efter en lång vandring fingo de i dunklet syn på byn, som låg på en långsträckt ås. Vid utkanten av byn stannade de och lyssnade. Det hördes röster överallt i hyddorna, och här och där gräto barnen efter sina mödrar, vilka voro fångna.

— Du stannar här, sade Lutete till sin följeslagare, medan jag smyger mig fram till hövdingens hus. Det är möjligt, att där uppgöres planen för överfallet på Mbutus by. Om någon kommer efter stigen, skall du gömma dig, så att du icke blir upptäckt. Invänta mig här. När mitt uppdrag är fyllt, kommer jag tillbaka. Då du hör min vissling, kommer du fram.

Likt en vålnad smög sig Lutete fram bakom de små kojorna. Obemärkt hade han hunnit fram till hövdingens hydda, som stod nästan i mitten av byn. Inne i hyddan fladdrade elden mellan tre stenar, och omkring elden sutto tre män och talade med låga röster. Lutete lade sig raklång på marken med ena örat tätt intill lövväggen för att riktigt kunna avlyssna människens samtal.

— I övermorgon, när tuppen gal första gången, göra vi oss redo till strid. I skymningen var en budbärare här ifrån Ngandus by och meddelade, att vi då skola bekriга Mbutu. I morgon får ni gå till Mbutus by för att underhandla med honom. Men det är bara en manöver, genom vilken vi vilja invagga Mbutu i säkerhet, så att han icke vidtager några försiktighetsåtgärder. Vi skola gå till anfall vid den övra ändan av byn och Ngandu vid den andra. Det kommer att bli en överraskning för Mbutu. Vi jaga hans folk på flykten, lösa våra bundna kvinnor och taga rikt byte. Mbutu har många svin och getter och även får.

Lutete behövde icke höra mer. Ljudlöst reste han sig och smög sig sakta ned till den plats, där han lämnat

sin följeslagare. Han visslade lätt, och fram ur gräset kom Mpinda med spjutet i handen.

— Jag har hört nog, sade Lutete, vi kunna nu återvända hem med intressanta nyheter. Men jag tänker, att Mananga kommer att korsa Sumbus och Ngandus planer. Mananga är tapper i striden.

— Ja, det är han, man Ngandu är icke att leka med. Han är fruktansvärrd i striden. Ännu har ingen kunnat besegra honom.

— Men en dag möter han också sin överman. Jag tror, att Mananga är honom överlägsen. De ha icke kämpat mot varandra. Men i övermorgon komma de nog att drabba samman, och då kommer endera av dem att stanna på valplatsen.

— Då hoppas jag, att Mananga segrar, ty han är den bäste hövding, vi haft. Han är då mycket bättre, än den gamle hövdingen var. Han var riktigt elak ibland.

Månen hade gått upp över skogen, varför det var ganska lätt att finna vägen.

— Såg du, frågade Lutete, de stora, lysande ögonen inne i snåret?

— Ja, det var en leopard. Men han sprang sin väg, varför vi ej behöva frukta för honom. Om han varit farlig, hade han gått till anfall. Här i trakten äro leoparderna icke farliga för människan, emedan det finns så gott om vilt. Men längre upp i landet bruka de anfälla människor, ja, de tränga till och med in i husen, döda och bära bort människor.

Följande morgon delgav Lutete hövdingen, vad han hört i Sumbus by.

I dag, sade Mananga, skall jag mönstra mina män och vi göra oss redo till strid. Våra fiender skola icke överrumpla oss. Vi skola vara färdiga att upptaga kampen såsom män. Du, Lutete, skall genast gå till Kindulu och berätta för hövdingen, vad du hört. Säg honom, att han skall var beredd. Han kan gärna låtsa

undfallenhet för de underhandlare, som Sumbu kommer att sända till honom i dag. Jag och mitt folk skola vara redo att gripa in i striden, då den börjar.

Lutete var icke sen att utföra sin hövding's befallning. Med spänstiga steg skyndade han till Kindulu, där han till Mbutu framförde sin herres befallning. Lutete måste stanna kvar i byn en stund, ty han måste rikligen trakteras av hövdingen, innan han fick vända tillbaka till sin by. Mbutu tillsade en av sina kvinnor att koka *yuma. Medan Lutete väntade på anrättningen, gjorde han en tur omkring byn. I ett hus satt en man, som hade kroppen full av variga, elakartade sår. Med en viska schasade han bort de näsvisa flugorna, som ville frossa i hans sår. Mannen föredde en bild av det djupaste armod. Litet längre ned i byn sutto i ett ganska stort hus de fångna kvinnorna. En man satt i dörröppningen och höll vakt över dem, så att de inte kunde rymma. De voro bedrövade över att få sitta i fängsligt förvar, och de undrade, hur det var med barnen, som de lämnat hemma i byn, när de gingo till sina fält, där de blevo bundna.

När Lutete satt och åt av den härliga yuman, som tillretts för hans räkning, kommo tre underhandlare från Sanga. De frågade efter hövdingen och sade, att de voro sända av Sumbu för att underhandla om kvinnornas frigivande. De fördes till Mbutus hus och framförde sitt ärende till honom.

— Vi ha, sade talmannen, på Sumbus uppdrag kommit hit för att underhandla om våra kvinnors frigivande. Min hövding vill veta, hur mycket du fordrar för deras frigivning. Säg oss det. Sedan kommer han i morgon och betalar, vad du nu begär.

— Jag skall ha tre stora svin och fyra getter. Hans gamla skuld är två svin och tre getter. Det är inte för mycket, att jag i ränta får ett svin och en get, då jag

*) En rätt bestående av palmolja, rostade jordnötter, kött eller fisk, bruna bönor, pisang, salt och peppar.

fått vänta så länge på skuldens avbetalning. Jag skulle egentligen haft fem getter, men jag skall icke vara hård i mina fordringar. Innan ni går, skall jag bjuda eder på palmvin.

Mbutu drack först en mugg palmvin ur den fram-satta kalebassen, varefter männen fingo två muggar var.

Då männen gått, sade Mbutu till Lutete. Nu tro de, att de har gillrat fällan bra, men de ha bedragit sig. Den gillringen gick icke för sig."

Lutete vände hem, och Mbutu vidtog alla försiktighetsmått, som voro av nöden. Han satte ut vassa stickor på de stigar, som ledde till Sanga och Mintombo och lade i närheten av stickorna avhuggna törnbuskar.

I de byar, som tillhörde Ngandu, Sumbu, Mbutu och Mananga, gjorde man sköldarna i ordning och vässade spjuten. Ngandu slipade sitt spjut mot en stor sten. Han tittade på det gång på gång och undersökte noga, om eggen var skarp. Då han gick för att ställa in spjutet i sitt hus, mötte han Minludi.

— Nu är mitt spjut vasst. Nu kan jag upptaga kampen mot Mananga, ifall han är med för att hjälpa Mbutu.

— Mananga är nog med, ty Mbutu har nog förvisat sig om hans hjälp. Det kommer att bliva en het strid.

I nattens mörker tågade Ngandu med sitt folk till Sanga, där de blevo rikligen trakterade med mat och palmvin. De unga krigarna talade vitt och brett om det rika byte, som de skulle hemföra, när Mbutus män blivit slagna. Och de frigivna kvinnorna skulle sjunga deras lov. Innan solen hunnit stiga högt på himmelen, skulle fienden vara slagen och byn vara i deras händer.

Mananga tågade också med sitt folk på natten till Mbutus by för att vara redo att tillbakaslå det vän-

tade anfallet. Han och hans folk blevo även rikligen trakterade av Mbutu. Det var ingen tanke på sömn denna natt. Man bara väntade på första hanegället.

Och när det kom, bröto Ngandu och Sumbu med sitt folk upp. Först gick Sumbu med sina män, och sist kom Ngandu med sitt folk. Ett stycke ifrån byn gjorde de halt. Ngandu och hans män skulle från en sidoväg, som ledde till den nedra byavdelningen, tränga in i byn. Sumbu med sina män skulle försiktigt närma sig byn men icke gå till anfall, förrän Ngandus folk utstötte sitt vilda härskri.

Sakta och försiktigt satte sig Sumbus män i rörelse mot byn, men de hade icke hunnit långt förrän ett par av männen vrålade av smärta. De hade trampat på de spetsade och nedsatta trädpinnarna. Förvirrade sprungo de andra åt sidan och sprungo upp i de utlagda törnbuskarna. Förvirringen blev allt större bland dem. Sumbu själv blev rådvill, ty han var ingen djärv och förslagen krigare. Till sist skrek han till sina män, att de vid sidan av vägen skulle söka sig fram till byn. Då båda männens skri hade uppfångats av Mbutus män, som genast gjorde sig redo till strid. De ställde upp sig i en linje med kraftiga sköldar i den vänstra handen och de långa spjuten i den andra. Sumbus män trängde fram den ene efter den andre utan den minsta ordning och blevo ett lätt byte för Mbutus folk, som kämpade tappert. Förskräckt flydde Sumbu själv i spetsen för sitt folk. Fem män lyckades Mbutus folk göra till fångar.

Men i den nedra byavdelningen utkämpades en hetare strid. Ngandus män kämpade med mod och kraft. Själv gick den högreste hövdingen i spetsen. Men här mötte honom motståndare, som icke vek för hans kraftiga angrepp. Efter en stund började segern luta över till Manangas sida. Ngandu märkte det, och med övermänskliga krafter sökte han att rycka segern till sig. Men det var förgäves, ty stridens av-

gång var redan given. Flera av hans män hade fallit. Simbu och hans män hade flytt. Men med verkligt hjältemod kämpade Ngandu sin sista strid. Då han såg, hur segern rycktes honom ur händerna, sökte han att komma i envig med Mananga, men han kom icke i tillfälle därtill. En kraftfull krigare kastade med väldig kraft sitt spjut mot hövdingen. Denne hann icke skydda sig med skölden. Spjutet trängde med kraft in i hövdingens breda bröst, och med ett häftigt stönande störtade han till marken. Med ett kraftigt tag slet han spjutet ur sitt bröst, men hans kraft var slut. En mörk, kraftig blodström, välldde fram ur det stora, öppna såret. En rossling hördes, och den man, inför vilken så många bävat, låg där stel och livlös. När hövdingen stupade, flydde hans män.

Men i den by, där en gång detta blodiga skådespel utspelades, finns det nu en stor skara kristna, som ha lärt känna honom, som är den eviga kärleken. En ny dag och en ny tid har inbrutit för detta folk, över vilket en gång hedendomens mörker vilade. Bykrigen äro slut och lugn och ordning äro rådande i landet. Kristendomen har blivit en makt bland detta folk.

Pris 50 öre

Motala 1937. Bröderna Borgströms A.-B.